

Minister Klimatu i Środowiska

BM-WP.050.139.2024.MN
3382671.13615729.10963647
Warszawa, 28-10-2024

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Jerzego Meysztowicza **w sprawie likwidacji szkód górniczych** (znak K10INT456), przedstawiam następujące wyjaśnienia.

1. Czy jest możliwość uzyskania środków na opracowanie takiego studium z budżetu Ministerstwa, a sfinansować zadanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej?

W ramach obowiązującego programu priorytetowego pn.: „Wsparcie Ministra Klimatu i Środowiska w zakresie realizacji polityki klimatycznej i środowiskowej Część 1) Ekspertyzy, opracowania, realizacja zobowiązań międzynarodowych”¹ istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie takiego studium, o ile będzie ono miarą realizacji celu Programu, czyli wsparcia działań ministra właściwego do spraw klimatu, środowiska, energii lub gospodarki wodnej, niezbędnych do realizacji polityki ekologicznej państwa oraz polityki klimatycznej.

Uprawnionymi wnioskodawcami w przypadku ww. Programu są:

1. ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw klimatu;
2. ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw energii;
3. ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej;
4. ministerstwo obsługujące ministra właściwego do spraw środowiska;
5. instytuty badawcze nadzorowane przez ministrów właściwych do spraw klimatu, energii i środowiska, w tym ich konsorcja i partnerstwa tych instytutów z innymi podmiotami, w przypadkach niezbędnych do realizacji takich zadań;
6. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;

¹ Dalej: Program

7. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

Wnioski składane są corocznie, tj. do końca stycznia danego roku na realizację zadań w kolejnym roku.

Istnieje również dotacyjna forma finansowania skierowana wyłącznie do wymienionych w pkt 5. instytutów badawczych. Jednak w takim przypadku instytut powinien uzyskać pozytywną opinię Ministra w zakresie zasadności realizacji zadania, która jednocześnie powinna wskazywać komórkę ministerstwa odpowiedzialną do pełnienia roli opiekuna merytorycznego projektu. Obowiązuje ciągły nabór wniosków. Ograniczeniem jest dostępność środków uwarunkowana Planem działalności NFOŚiGW i budżetem Programu. Środki przeznaczone na program w przyszłym roku zostały już wyczerpane.

2. Czy Ministerstwo rozważa w takich sytuacjach wydawanie zgody przez samorzędy na wycinkę drzew w obszarach zalewanych w trybie uproszczonym i bez opłat za wycinkę, których pokrycie przez samorząd niemożliwy jest ze względu na ich wysokość.

Należy zaznaczyć, że rozumiemy trudną sytuację na terenach wymagających likwidacji szkód górniczych, jednakże podejmowane działania muszą mieścić się w granicach obowiązującego prawa. Lasy niezależnie od formy własności pełnią niezmiernie ważne funkcje ochronne (w tym wodochronne), społeczne i gospodarcze. Funkcjonujący w Polsce model trwale zrównoważonego i wielofunkcyjnego leśnictwa zapewnia zachowanie ich ciągłości. Dlatego lasy w Polsce podlegają powszechnej ochronie, której zasady określa przede wszystkim ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach² oraz ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych³. Niemniej chciałbym zapewnić, że w przypadku otrzymania aneksu do planu urządzenia lasu obejmującego przedmiotowy obszar, postępowanie dotyczące zatwierdzenia aneksu zostanie przeprowadzone maksymalnie szybko.

3. Czy w Ministerstwie są prowadzone prace nad zmianami, które będą uwzględniać konieczność rozwiązań w takich sytuacjach?

Kwestie dotyczące tego typu ekstraordynaryjnych przypadków będą wzięte pod uwagę przy szerszej nowelizacji ustawy o lasach.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 530

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 82

Ponadto pragnę dodać, że tematyka interpelacji, z której wynika potrzeba finansowego wsparcia samorządów w przygotowaniu strategicznego dokumentu analizującego możliwość rewitalizacji terenów zdegradowanych wydaje się odpowiadać przynajmniej w części regulacjom wynikającym z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji⁴. Ustawa ta definiuje pojęcie rewitalizacji (w ramach której wyznacza się obszar zdegradowany z uwagi na negatywne zjawiska m.in. o charakterze środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym), określa zadania samorządów gminnych, a także zawiera fakultatywne upoważnienie ustawowe⁵ dla ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego do określenia kryteriów związanych z finansowaniem gminnych programów rewitalizacji ze środków UE lub z budżetu państwa. Jednocześnie ustawa nie zawiera jednak rozwiązań dla analiz i tworzenia strategii działania dla terenu zdegradowanego na terenie przekraczającym obszar gminy (tymczasem według interpelacji problem dotyczy powiatu olkuskiego oraz kilku gmin na terenie sąsiedniego województwa). Zatem należy wskazać, że kwestia tworzenia ewentualnych rozwiązań prawnych uwzględniających konieczność rozwiązań w opisanych sytuacjach pozostaje we właściwości Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/rewitalizacja>) oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/departament-planowania-przestrzennego>)

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KRPM

⁴ Dz.U. z 2024 r., poz. 278

⁵ art. 16a